

הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר

גם האדם הנורמטיבי ביותר יכול למצוא עצמו יום אחד מוזמן במפתיע לחקירה בתחנת משטרה, מכל סיבה שהיא, גם אם אינו אשם במאומה. נוכחות בחדר החקירות היא מעמד מביש, פולשני ומבלבל שמעורר במיוחד אצל אנשים נורמטיביים רגשות פחד וחרדה מתמשכים עד כדי פגיעה בכושר הריכוז ופגיעה כללית ביכולת השיפוטית וביזכרון, דבר שמשחק לידיהם של חוקרי המשטרה אשר להם אינטרס מובהק להפליל ולהחמיר בעניינו של הנחקר כמה שרק יוכלו מתוקף עבודתם. עו"ד אסף דוק מסביר כיצד נכון לנהוג בחקירה פלילית במשטרה ומדוע כדאי לקבל הכנה מוקדמת לחקירה על-ידי עורך דין פלילי מנוסה ומיומן.

הכנה לחקירה משטרתית - המדריך לנחקר

השלב הראשון בהליך פלילי הוא החקירה במשטרה. מטרתה היא איסוף ראיות לשם ביסוס חשד כנגד חשודים. לאחר איסוף הראיות וביסוסן, מגישה התביעה המשטרתית או פרקליטות המדינה תביעה, וההליך המשפטי עובר לרשויות השופטות.

חקירה במשטרה הוא אירוע מלחיץ, שכן גם אדם נורמטיבי עלול לקבל זימון לחקירה במשטרה. לא תמיד הוא יודע על מה מדובר: האם פתחו נגדו תיק? האם הוא מוזמן לספק עדות על אדם אחר? מי התלונן נגדו? פעמים רבות אנשים סבורים שהחקירה היא דבר שולי, שכן אינם אשמים בדבר או שהם סבורים כי לא ניתן להוכיח את אשמתם. זו טעות, כמובן, כי חקירה במשטרה היא רק חלק גלוי מפעילות המשטרה וייתכן ותמצאו עצמכם מעורבים בפרשה שכלל לא ידעתם את היקפה.

חשוב לקבל ייעוץ מעו"ד פלילי בעל ניסיון שיוכל להכין אתכם לחקירה ולספק לכם ייעוץ מקצועי על הצפוי לכם ועל הזכויות שלכם.

מדוע מומלץ להיוועץ בעורך דין פלילי טרם החקירה?

להלן מספר סיבות לחשיבות היוועצות עם עורך דין פלילי לפני חקירה במשטרה, ולחשיבות של הכנה לחקירה פלילית:

✓ זכות חוקית - אחת הזכויות של כל נחקר היא להיוועץ בעורך דין פלילי טרם החקירה. כאשר הוא מגיע לחקירה, על החוקר לעדכן אותו על זכות זו ובאפשרותו להתקשר לעו"ד ואף לבקש ממנו להגיע להיות נוכח במקום. עם זאת, מומלץ לבצע את היוועצות עוד לפני ההגעה הפיזית לתחנת המשטרה כדי להתכונן כראוי ולהבין מה צפוי לכם. זו לא רק המלצה אלא זכותכם החוקית, בלי קשר לעבירה שביצעתם.

✓ חקירה של אזרחים ללא עבר פלילי - קבלת ייעוץ מטעם עורך דין במקרה של אדם ללא עבר פלילי היא קריטי:

□ **לחץ נפשי** - אנשים ללא עבר פלילי עלולים להילחץ מחקירה במשטרה ואף להגיב במצוקה פיזית. אזרחים נורמטיביים שלא קיבלו הדרכה מקצועית לפני חקירה עלולים ממש להיפגע נפשית ולגרור טראומה לעתיד. עורך הדין יוכל להרגיע אותם ולספר להם מה צפוי להם כך שיוכלו להגיע רגועים וממוקדים לחקירה.

□ **עדכון על זכויות** - העו"ד מעדכן את הנחקרים על הזכויות שלהם בחקירה ועל דרכי הפעולה החוקיות שכדאי להם לנקוט במהלכה.

□ **שיתוף פעולה** - אנשים ללא עבר פלילי עלולים אף להתעלם מהזימון ולא להגיע לחקירה, מתוך מחשבה שהיא תיעלם מעצמה... אולם כמובן שאין לנהוג כך ויש לשתף פעולה עם הזימון ועם החוקרים.

□ **השלכה על עתיד הנחקר** - המשמעות של חקירה במשטרה על עתיד אזרחים נורמטיביים היא גדולה. פרסום שמם עלול לגרום להכתמת המוניטין שלהם, יצירת בעיות בעבודה ובמשפחה ואף פגיעה בחופש התנועה שלהם. גם אם בסופו של דבר התיק נגדם ייסגר, על העו"ד לוודא כי הוא נסגר בעילה הנכונה (היעדר אשמה), מה שימחוק את התיק לגמרי מהרשומות המשטרתיות.

□ **הסתעפות החקירה** - אנשים מוזמנים לחקירה כעדים אך לא מתארים לעצמם שעדויות של אנשים אחרים מובילות אליהם. הם יכולים לספר פרטים על אדם אחר, אך בסופו של דבר ימצאו עצמם מעורבים בפרשה שעליה נחקרו או בפרשה אחרת לגמרי. משום כך חשוב מאוד לקבל את הייעוץ עוד לפני החקירה ולעדכן את העו"ד בכל הפרטים.

□ **עבירות תנועה** - גם האדם הנורמטיבי ביותר עלול למצוא עצמו מוזמן לחקירה אם היה מעורב בתאונת דרכים. למשל אם פגע בהולך רגל, רוכב אופניים ועוד. חשוב לקבל ייעוץ לפני החקירה כדי לדעת מה צפוי ומהן ההעברות שהאדם עלול להיות מואשם בהן. אדם עלול למצוא עצמו מואשם בשני אישומים שונים, כל אחד שונה בחומרתו. למשל אדם שלא הגיש עזרה יכול להיות מואשם בעבירה ספציפית בלי קשר לעבירת תנועה שביצע. כדאי לדעת בפני מה אתם עומדים ולהתכונן כראוי לחקירה.

□ **הודאת שקר** - אנשים ללא עבר פלילי עלולים להודות בדבר מה שלא עשו, רק מעצם הלחץ של החקירה ושגיאה שביצעו במהלכה. לפעמים הם מודים בדבר שולי כי הם סבורים שבמילא אין לכך חשיבות. אולם לכל הודאה יש חשיבות ומשמעות ואין למסור כל הודאה ללא התייעצות עם עו"ד פלילי.

□ **הפגנת אלימות במהלך החקירה** - אדם נורמטיבי שמוזמן לחקירה עלול לאבד את עשתונותו במהלכה ולהפגין אלימות. למשל לצעוק על החוקר, לדחוף נחקרים אחרים, לאיים ולהשתולל. כמובן שהדבר פסול מכל וכל ואדם עלול למצוא עצמו מואשם בעבירת אלימות גם אם החקירה המקורית שהוזמן אליה לא העלתה דבר. משום כך כדאי לקבל הכנה מעו"ד פלילי לקראת החקירה. ההכנה כוללת סימולציות לשאלות מתישות, מרגיזות וכאלה שעלולות להוציא כל אחד משלוותו.

✓ **הגדרת סוג העבירה** - עו"ד פלילי יוכל ליעץ לכם מהי העבירה שעדיף שתואשמו בה. יש הבדל גדול בין סוגי העבירות ובהגדרה שלהן. למשל, ההבדל בין עבירת שוד לבין עבירת שוד בנסיבות מחמירות הוא משמעותי. ההשלכות של הגדרת העבירה יכולות לבוא לידי ביטוי ברמת העונש שייגזר על הנאשם, הפיצויים שיהיה עליו לשלם למתלונן וכך הלאה. משום כך גם אם הנחקר אשם במעורבות בעבירה פלילית, עליו לקבל הדרכה כיצד לצלוח את החקירה בדרך הטובה ביותר עבורו.

✓ **תרגילי חקירה** - חוקרים הם מיומנים בביצוע תרגילי חקירה, כך שיוכלו לדובב את הנחקר על פרטים שלא חשב שיספק אותם. על הנחקר להיות מוכן היטב לתרגילי חקירה אלה. דוגמאות לתרגילי חקירה:

□ **אין שיחה לא לפרוטוקול** - לפעמים שוטרים מציעים לנחקר לצאת לשירותים או לעשות הפסקה. הנחקר עלול לפתוח בשיחה תמימה עם שוטר מזדמן ולספק לו פרטים חשובים. יש לדעת שכל שיחה בתחנת המשטרה היא חלק מהחקירה ויכולה להיות מתועדת.

□ **חוקר טוב וחוקר רע** - בחקירות מורכבות יכולים להיות מעורבים שניים ואף יותר חוקרים. הם יכולים לבצע מניפולציות שנקבעו מראש, למשל לקבוע שאחד מהם "מבין" ללב הנחקר ומגלה אמפטיה בעוד השני הוא החוקר הקשוח. בדרך זו מצליחים לבלבל את הנחקר ולהוציא ממנו פרטים שלא תכנן לספר. הנחקר ישתף פעולה עם החוקר הטוב וסבור שהוא לטובתו, בעוד מדובר בתרגיל שנועד להוציא ממנו פרטים.

□ **הבטחה שהנחקר רק עד** - כפי שצוין מקודם, נחקר עלול לחשוב שהוא רק עד, בעוד הוא בעצם מעורב בפרשה ויהפוך לחשוד

בעצמו. כך גם אין להתפתות להבטחות נוספות של שוטרים, כגון שהם יעידו לטובת הנחקר, ינסו להשיג עבורו ענישה קלה יותר וכך הלאה. ההליך השיפוטי לא קשור למשטרה ואין להתפתות לשום הבטחה "תמורת מידע", ללא ייעוץ מקצועי מטעם עו"ד פלילי.

הפלה עצמית - חוקר יטיח בנחקר האשמה מסוימת והנחקר יכחיש אותה ויגיד שלא ביצע עבירה זו אלא "רק" עבירה אחרת... בדרך זו הפליל עצמו במישרין.

עיוות המציאות - החוקרים יכולים להציג מציאות מסוימת על ידי הדגשת עובדות מסוימות ואי התייחסות לאחרות. לחלופין, הם יכולים להסתיר עדויות וראיות שיש להם והנחקר לא יודע שיש להם. כך יכול לקבל הנחקר תמונה שונה לחלוטין ממה שחשב לפני שהגיע לחקירה וישתף עמם פעולה.

הכל מתועד - גם אם החוקר מניח מידו את העט ואומר שהדברים ששיאמרו הם "בינינו", הדבר אינו נכון. הכל לפרוטוקול והכל מתועד.

האם מותר לחוקרים לעשות הכל? - נוסף על תרגילי החקירה הלגיטימיים, יש בהחלט דרכי חקירה פסולות. אזרח נורמטיבי עלול לא לדעת זאת ולשתף פעולה עם חוקר שפועל לא כשורה. על הנחקר לדעת מה מותר לחוקר לעשות ומה אסור לו לעשות. האם לחוקר מותר לאיים על הנחקר? האם מותר לו לשקר? מה נחשב חציית קווים מבחינת החקירה ומה לגיטימי?

הדרכה לקראת חקירת קטינים - על קטינים חלים כללי חקירה ומעצר שונות מאשר מבוגרים. יש חוקים המגדירים כיצד ניתן לחקור קטינים, באיזה מסגרת ומי אמור לחקור אותם. למשל, אם הקטין הוא מתחת לגיל 14, יש לחקור אותו עם חוקר ילדים; אם יש צורך להעבירו למעצר יש לעשות זאת תחת תנאים מסוימים וכך הלאה.

על אף הקלות אלה, יש לדעת שיש בישראל גיל של אחריות פלילית ואם קטין ביצע עבירה הוא יכול לעבור הליך פלילי בבית דין לנוער. לפעמים קטינים סבורים שלא יהיו השלכות למעשיהם בגלל שהם קטינים, אך עליהם לדעת מהי חומרת העבירה שביצעו ומה השלכותיה. לכן מומלץ למשפחת הקטין ולקטין עצמו לקבל הדרכה עוד לפני החקירה במשטרה.

הטרדות מיניות - חשוב מאוד לקבל ייעוץ משפטי אם אדם מואשם בהטרדה מינית. היום תופסים עבירות אלה כחמורות מאוד וההבדל בין הגדרות העבירות הן קריטיות מבחינת הענישה בעתיד. האם זהו מעשה מגונה? אינוס בכוח? גרימת מעשה מגונה? אונס? מה המשמעות של גיל המתלוננת? האם המתלוננת היא כפיפה של החשוד במקום עבודה משותף? לכל נתון כזה משמעות עצומה למהלך החקירה וחובה לקבל ייעוץ משפטי טרם החקירה.

נוסף על כך, עצם שרוב שמו שם נחקר לחקירה בהקשר של הטרדות מיניות עלול להרוס את שמו הטוב ואת עתידו. עורך דין פלילי מיומן יידע כיצד ליעץ לנחקר עוד לפני החקירה כדי להימנע מהשלכות שליליות של פרסום החקירה ו/או מעצר.

האשמות שווא - כל אחד עלול למצוא עצמו מוזמן לחקירה על רקע של האשמה פיקטיבית, רק כי היה חסר מזל והיה מעורב בחילוקי דעות. למשל:

הליכי גירושין - אדם הנמצא בהליך גירושין ואשתו מעלילה עליו שהשתמש באלימות או איים להשתמש באלימות.

סכסוכי שכנים - אלה עלולים לגלוש להאשמות שווא רציניות ביותר. סטודנטים ואזרחים שומרי חוק עלולים להיות מוזמנים למשטרה, רק כי שכן זועם העליל עליהם האשמת שווא במסגרת סכסוך. למשל, שאימו להשתמש באלימות, חיבלו בבניין וכך הלאה.

פיטורין - פיטורין זהו רקע להאשמות שווא רבות. אנשים שפוטרו וחשים אי צדק בשל כך עלולים להתנקם בבוס שלהם ולהעליל עליו האשמות על הטרדה מינית, מעילה בכספים והאשמות אחרות.

✓ שחרור ממעצר - לפעמים עם סיום החקירה הראשונה מחליטים החוקרים כי יש לעצור את החשוד. הסיבה היא מסוכנות החשוד, אולם לפעמים זו דרך להפעלת לחץ על הנאשם. כך הוא מוצא עצמו מבלה לילה עם עבריינים כבדים, מה שעלול לגרום לו נזק תדמיתי רב ונזק נפשי. עו"ד פלילי יידע כיצד להוביל לשחרור הנחקר ממעצר ולמצוא חלופות מעצר ראויה.

✓ גיבוש כתב הגנה - עורך דין פלילי יודע כיצד להבין את כל הנתונים שנמסרו לו ולהתחיל לחשוב על כתב הגנה עתידי ללקוח שלו אם יוגש נגדו כתב אישום. כתב ההגנה מסתמך על עדות החשוד והראיות שנאספו כנגדו, ולכן חשוב לתאם עם העו"ד את מהלך העניינים עוד משלב החקירה הראשונה.

לסיכום, זימון לחקירה הוא לא סוף העולם. אם אדם לא ביצע כל עבירה, עליו להתכונן אליה היטב כדי שהחקירה תסתיים בלא כלום, לא תתפרסם ברבים ולא יהיו לה כל השלכות. אם הוא כן היה מעורב בעבירה פלילית, עליו לקבל ייעוץ כדי לדעת כיצד להתכונן לחקירה במינימום נזקים עבורו ועבור משפחתו. ההכנה מטעם עו"ד פלילית כוללת את פירוט כל הזכויות המגיעות לנחקר, תיאור תרגילי חקירה, עצות כיצד לנהוג ומהן האפשרויות העומדות בפני הנחקר.

מומלץ לקבל ייעוץ והכוונה מעו"ד פלילי אם אתם או מישהו מבני משפחתכם זומן לחקירה במשטרה, זאת על מנת שתגיעו אליה מוכנים היטב.

קראו גם את המאמרים הרלוונטיים הבאים:

- **חקירה פלילית במשטרה - עשה ואל תעשה**
- **מהי חקירה תחת אזהרה ומה זה אומר?**
- **זכויות חשודים בחקירה באזהרה**
- **10 דברים שאסור לעשות בזמן חקירה במשטרה**
- **ייעוץ לפני חקירה - באין תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ**
- **תרגילי חקירה - כיצד להיזהר מהם**
- **כיצד נכון להתמודד נפשית ומנטלית בזמן ולאחר החקירה במשטרה?**
- **האם רצוי שעורך דין יתלווה עם חשוד לחקירת משטרה?**
- **באילו מצבים רשאית המשטרה לעצור אדם וכיצד ניתן להביא לשחרורו?**
- **מהו עימות במשטרה והאם צריך להתכונן אליו?**
- **האם ישנה חובה להתייצב לחקירת משטרה?**
- **הזכות להיוועץ עם עורך דין טרם החקירה ובמהלכה**

ההליך הפלילי על ציר הזמן

זמנת לחקירה במשטרה? צור עימנו קשר בהקדם!

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה במשטרה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך הפלילי נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה במשטרה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

ההליך הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו

18/10/2021

077-5006206

052-6885006

הכנה לחקירה במשטרה - המדריך לנחקר

וליהפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים ברוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. נוסף כל כך, יש לדעת כי רף ההתייחסות של החוק לסעיפים שונים באותו תחום הן שונות לחלוטין ודבר זה משפיע על העונש המוטל על הנאשם. לדוגמה, החזקה עצמית של סם תגרור עד שנתיים מאסר אך סחר בסמים יכול להסתיים ב-20 שנות מאסר. משום כך גם אם האדם יודע שהוא אשם, עליו לקבל ייעוץ כיצד להודות ועל איזה סעיף. המרה של סעיף בסעיף אחר יכול להיות ההבדל בין עסקת טיעון מוצלחת לבין מאסר של שנים ארוכות.

היועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שזוא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה משטרתית - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.